

R A P O R T

z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2024

W P R O W A D Z E N I E

Kluczowym aktem prawnym regulującym polską politykę wobec alkoholu jest ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ustawa ta m.in. wskazuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację na poszczególnych szczeblach administracji rządowej i samorządowej. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 7) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Raport z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026 za rok 2024

Celem działań podejmowanych przez administrację rządową, jak i samorządową jest zmniejszenie problemów powodowanych przez alkohol, narkotyki i substancje psychoaktywne w populacji, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka. Innymi słowy, **działania podejmowane przez gminę Strzelce Opolskie na rzecz ograniczania szkód zdrowotnych powodowanych przez alkohol, narkotyki i substancje psychoaktywne skierowane były do wszystkich mieszkańców gminy.**

Na wstępie przedstawiamy wybrane wyniki z ogólnopolskiego badania dotyczącego picia napojów alkoholowych przez młodzież - ESPAD - przeprowadzone w 2024 roku. Objęto nim młodzież w wieku 15 – 16 lat jako pierwszą grupę badawczą oraz młodzież w wieku 17 – 18 lat jako drugą grupę badawczą.

Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 72,9% uczniów z młodszej grupy i 91,3% uczniów ze starszej grupy.

Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 39,1% piętnasto-szesnastolatków i 73,3% siedemnasto-osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem, chociaż raz upiło się 13,4% uczniów z młodszej grupy i 24,3% ze starszej grupy wiekowej. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 67,9% uczniów młodszych i 40,9% uczniów starszych.

Poziom klasy		1995	1999	2003	2007	2011	2015	2019	2024
<i>Młodsza grupa (15 – 16 lat)</i>	Kiedykolwiek w życiu	92,8%	90,3%	92,5%	90,2%	87,3%	83,8%	80,0%	72,9%
	W czasie 12 miesięcy przed badaniem	77,3%	82,0%	84,9%	78,9%	78,3%	71,7%	67,9%	59,7%
	W czasie 30 dni przed badaniem	50,4%	61,1%	65,8%	57,3%	57,6%	48,6%	46,7%	39,1%
<i>Starsza grupa (17 – 18 lat)</i>	Kiedykolwiek w życiu	96,5%	96,6%	96,7%	94,8%	95,2%	95,8%	92,8%	91,3%
	W czasie 12 miesięcy przed badaniem	88,0%	93,8%	93,4%	92,0%	91,6%	92,7%	89,0%	86,3%
	W czasie 30 dni przed badaniem	65,6%	78,1%	78,9%	79,5%	80,4%	82,3%	76,1%	73,3%

Wyniki uzyskane w 2015 r. w zestawieniu z wynikami z 2011 r. wskazywały na znaczny spadek odsetka często pijących w młodszej grupie. Po raz pierwszy w historii badania ESPAD mniej niż połowa respondentów nie piła w czasie ostatnich 30 dni od momentu badania. W 2019 r. mieliśmy do czynienia ze stabilizacją tego odsetka, zaś w 2024 r. obserwujemy znaczący spadek.

Raport z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026 za rok 2024

W starszej grupie, w latach 2011-2015, można było mówić o stabilizacji. W 2019 r. nastąpił wyraźny spadek kontynuowany w 2024 r.

Należy zwrócić uwagę, że w ocenach respondentów poziom dostępności napojów alkoholowych jest wysoki. Uczniowie klas pierwszych, a więc młodzież w wieku 15-16 lat, uznali za bardzo łatwe do zdobycia: piwo – 44,2%, wino – 34,9% i wódkę – 35,9%. Jedynie niewielki odsetek tej grupy badanych uznał za niemożliwe do zdobycia piwo (6,5%), wino (8,0%) i wódkę (9,5%). Młodzież deklaruje podobny poziom dostępu do tytoniu. Za bardzo łatwy do zdobycie uznało go 37,8% pierwszoklasistów, za niemożliwy do zdobycia – jedynie 4,5%. Można zauważyć, że większość badanych nie ma dużych trudności z dostępem do napojów alkoholowych i tytoniu, mimo że według polskiego prawa sprzedaż i podawanie używek nieletnim są zabronione.

Program, którego niniejsze sprawozdanie dotyczy został uchwalony Uchwałą Nr LXII/492/2022 Rady Miejskiej z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2026.

ORGANY I OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ PROGRAMU:

- Burmistrz Strzelec Opolskich
- Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Działania profilaktyczne podejmowane na terenie Gminy Strzelce Opolskie prowadzone są prawidłowo ze szczególnym zaangażowaniem i odpowiednim przygotowaniem merytorycznym. Wymiernym efektem tych działań są osiągnięte wyniki, które już po raz kolejny potwierdziły skuteczność podejmowanych działań profilaktycznych.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:

Środki przeznaczone na realizację niniejszego programu pochodzą:

1. Z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
2. Z opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, czyli tzw. małpek. Opłaty te stanowią w 50% dochód gmin, na terenie których jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych,

Zgodnie z art.18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki te mogą być wykorzystywane jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

W roku 2024 na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zabezpieczono kwotę **1 363 651,03 zł**, wydatkowano **1 228 739,02 zł**.

Rozdz.85154 § 2830 – Dotacje celowe **(plan 93 600,00 zł; wykonanie: 93 600,00 zł)**

I. Dofinansowanie działalności **Centrum Integracji Społecznej w Strzelcach Opolskich**

Zgodnie z art. 10 ust 1, pkt 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym działalność Centrum Integracji Społecznej finansowana była z dotacji pochodzącej z dochodów własnych gminy, przeznaczonych na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

W okresie styczeń – czerwiec 2024r. działalność Centrum prowadzona była przez Spółdzielnię Socjalną „Opole” w Opolu.

Statutowa działalność spółdzielni socjalnej zakłada społeczną i zawodową reintegrację oraz działalność społeczną i kulturalno-oświatową na rzecz swoich członków oraz ich środowiska lokalnego, a także działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych.

W okresie rozliczeniowym w ramach Centrum funkcjonowało 5 warsztatów:

- **warsztat krawiecko - florystyczny:** przeróbki odzieży, wszywanie zamków, ręczne wykonywanie stroików okolicznościowych.
- **warsztat ogrodniczy:** uprawa warzyw, porządkowanie działek, przycinanie drzew, koszenie trawy.
- **warsztat stolarsko - drzewny:** prace porządkowe, budowa budek lęgowych, karmników dla ptaków.
- **warsztat porządkowy:** wykonywanie prac zleconych przez podmioty zewnętrzne, koszenie trawników, prace porządkowe, sadzenie drzew i krzewów ozdobnych, przycinanie krzewów i roślin, zakładanie trawników oraz ich pielęgnacja, przygotowywanie terenu glebogryzarką do nasadzeń, melioracja rowów.
- **warsztat kulinarny:** przygotowanie uczestników do pracy w zakładzie gastronomicznym w charakterze pomocy kuchennej.

W okresie od stycznia do czerwca 2024r. w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej uczestniczyło średnio **25** osób, w tym **4** osoby bezdomne, **9** osób uzależnionych od alkoholu, **2** osoby chore psychicznie, **3** osoby zwolnione z zakładów karnych, **7** osób niepełnosprawnych.

Rozdz.85153, rozdz. 85154

§ 4110 - Składki na ubezpieczenia społeczne **(plan 46 600,00 zł; wykonanie: 25 839,43 zł)**

Wydatki z tego paragrafu przeznaczone były na składki na ubezpieczenia społeczne osób realizujących zadania w ramach gminnego programu.

Rozdz.85154 § 4120- Składki na fundusz pracy **(plan 2 400,00 zł; wykonanie: 1 053,14 zł)**

Wydatki z tego paragrafu przeznaczone były na składki na fundusz pracy osób realizujących zadania w ramach gminnego programu.

Rozdz.85153, rozdz. 85154

§ 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe **(plan 340 698,99 zł ; wykonanie: 334 697,03 zł)**

Wydatki z tego paragrafu przeznaczone były na:

1. Wynagrodzenie dla opiekunów Młodzieżowego Klubu Terapeutycznego „**ARKA**”.
2. Wynagrodzenie dla realizatora warsztatów profilaktycznych w MKT „**ARKA**”

Klub działa w pomieszczeniach Spółdzielni Mieszkaniowej przy ul. Krakowskiej 18, czynny jest od poniedziałku do piątku w godz. 14.00 – 18.00, w zajęciach uczestniczy 20 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

3. Wynagrodzenie dla opiekuna Młodzieżowego Klubu Profilaktycznego „**STRZELECKA EKIPA**”.

Klub działa w pomieszczeniach Parafii Św. Wawrzyńca przy ul. Kołłątaja 9, czynny jest od środy do piątku w godz. 15.00 – 19.-00, w zajęciach uczestniczy 20 dzieci z problemami uzależnień behawioralnych.

W placówkach realizowane są programy edukacyjno – profilaktyczne których celem jest:

- **promocja zdrowego stylu życia** i umiejętne organizowanie wolnego czasu podkreślające rolę sportu i innych form aktywnego wypoczynku oraz prawidłowego odżywiania się,
- **profilaktykę uzależnień** uświadomienie i poszerzenie wiedzy uczniów o szkodliwości palenia tytoniu, spożywania alkoholu, zażywania narkotyków oraz ich negatywnego wpływu na organizm człowieka,

- **edukacja ukierunkowana na kształtowanie w uczniach właściwych postaw** i hierarchii wartości, umiejętności asertywnego odmawiania, radzenia sobie w trudnych sytuacjach oraz umiejętności budowania pozytywnych relacji międzyludzkich (np. dziecko - dziecko, dorosły- dziecko),
  - **przeciwdziałanie i eliminacja agresji słownej i fizycznej** redukcja przejawów wandalizmu i nieposzanowania mienia własnego i społecznego,
  - **rozwijanie zainteresowań** - rozwijanie aktywności dziecka w poznawaniu świata. Pomaganie i wspieranie w tym procesie aby dziecko samodzielnie zdobywało wiedzę,
  - **edukacja społeczna** jako wartość uniwersalna przygotowująca do życia w społeczeństwie i ucząca młode pokolenie pełnienia ról prospołecznych,
  - **eliminacja niepowodzeń szkolnych** czyli niwelowanie rozbieżności pomiędzy wiadomościami, umiejętnościami i nawykami faktycznie opanowanymi przez uczniów, a materiałem, jaki powinni poznać według założeń programowych w zakresie poszczególnych przedmiotów.
4. Wynagrodzenie dla Gospodarza **STRZELECKIEGO KLUBU ABSTYNENTA** oraz instruktora terapii uzależnień.
  5. Wynagrodzenie dla osoby sprzątajacej pomieszczenia klubowe.

*Klub czynny jest od poniedziałku do piątku w godz. 15.00 – 19.00, zrzesza ok. 130 osób. W roku 2024 udzielono 150 porad osobom uzależnionym, 200 porad osobom współuzależnionym i DDA. Dzięki zajęciom terapeutycznym leczenie podjęło **40 osób, abstynencję utrzymuje około 15 osób.***

W Klubie działają grupy wsparcia:

- Grupa AA Wiktoria (Anonimowi Alkoholicy) dla osób uzależnionych, licząca 30 osób,
  - Grupa Al- Anon (żony, mężowie, partnerzy osób uzależnionych), licząca 28 osób,
  - Grupa terapeutyczna dla osób z zaburzeniami behawioralnymi, licząca 30 osób,
  - Grupa terapeutyczna dla sprawców przemocy, licząca 15 osób.
6. Wynagrodzenie dla instruktora terapii uzależnień prowadzącego **Grupę terapeutyczną dla sprawców przemocy domowej**, podczas której realizowany jest program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy domowej. Rodziny tych osób kontaktują się i współpracują z instruktorem terapii uzależnień.
  7. Wynagrodzenie dla instruktora terapii uzależnień prowadzącego **Grupę terapeutyczną dla osób z zaburzeniami behawioralnymi.**

***Uzależnienie behawioralne** to sytuacja, w której dana osoba czuje nieodparty przymus do wykonania jakiejś czynności, po której czuje ulgę. Natomiast jeśli tego nie robi, narasta w niej frustracja, rozdrażnienie, zwiększa się tendencja do zachowań agresywnych.*

*Stan ten jest trudny do wytrzymania, dlatego **osoby uzależnione często się poddają i wracają do swojego nawyku.***

Raport z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026 za rok 2024

U wielu osób po początkowej uldze pojawia się poczucie winy i wyrzuty sumienia. Dlatego też terapia osób uzależnionych jest trudna, specyficzna i wymaga dużej cierpliwości oraz wytrwałości.

8. Wynagrodzenie dla opiekuna Młodzieżowego Wolontariatu „**RUCH CZYSTYCH SERC**”. Strzelecki „Ruch Czystych Serc” skupia 15 osób.

Działania podejmowane przez wolontariuszy przyczyniły się do stworzenia przyjaznego klimatu wokół działalności RCS i spowodowały stały napływ nowych członków. Aktywność wolontariuszy jest zauważalna i doceniana przez instytucje, osoby prywatne. Podziękowania, jakie otrzymują młodzi ludzie za zaangażowanie w pracę społeczną potwierdzają celowość podejmowanych działań. Rok 2024 upłynął wolontariuszom gminnego wolontariatu Ruch Czystych Serc na bardzo różnorodnych zajęciach. Młodzież pomagała seniorom (w ramach akcji Świąteczna Paczka), dzieciom (Biblioteki Podwórkowe, wyjazdy do domów dziecka, hospicjum, MKT Arka). Wolontariusze nie zapomnieli też o zwierzętach - organizowali zbiórki i wyjazdy do schronisk, podejmowali działania na rzecz sołectw wiejskich z terenu gminy, zorganizowali zbiórkę w ramach WOŚP. Ponadto aktywnie uczestniczyli w zbiórkach pieniężnych i żywności dla najbardziej potrzebujących.

9. Wynagrodzenie dla 3 opiekunów tygodniowych warsztatów z programem profilaktycznym pt. „Jestem OK.!” realizowanych podczas ferii zimowych wspólnie z Parafią Św. Wawrzyńca.
10. Wynagrodzenie dla 3 opiekunów trzy tygodniowych warsztatów z programem profilaktycznym pt. „Jestem OK.!” realizowanych podczas wakacji letnich wspólnie z Parafią Św. Wawrzyńca.

Warsztaty miały na celu integrację dzieci i młodzieży z terenu gminy, celem ich jest promocja zdrowego stylu życia, nabycie umiejętności społecznych, w tym asertywnego zachowania, empatii w stosunku do rówieśników. Oprócz zajęć profilaktycznych organizowane były wycieczki, konkursy, zabawy.

11. Wynagrodzenie dla 2 osób nadzorujących system monitoringu wizyjnego na terenie miasta Strzelce Opolskie.
12. Zapewniono wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Do zadań własnych Gminy, na mocy art. 4 ust.3 oraz art.25 i art.26 ust.3, należy powołanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na której spoczywa obowiązek inicjowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkotykowych i przeciwdziałania zjawisku przemocy oraz podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Komisja, w skład której wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (art. 4 pkt 4 ustawy) powoływana jest przez Burmistrza w drodze Zarządzenia.

Raport z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026 za rok 2024

Skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2024 był dwukrotnie zmieniany:

- ZARZĄDZENIEM NR 48/2024 BURMISTRZA STRZELEC OPOLSKICH z dnia 21 lutego 2024r. Skład komisji stanowił 9 osób: Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej, psycholog, policjant, przedstawiciel oświaty, Kierownik Referatu Rolnictwa i Ochrony Środowiska, 3 przedstawiciele społeczności lokalnej.

- ZARZĄDZENIEM NR 63/2024 BURMISTRZA STRZELEC OPOLSKICH z dnia 28 czerwca 2024r. Skład komisji stanowił 6 osób: Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej, Konsultant ds. przeciwdziałania przemocy, psycholog, pedagog, policjant.

Komisja w ramach swoich ustawowych obowiązków odbyła 32 posiedzenia, z czego 7 posiedzeń podzespołów problemowych związanych z działaniami profilaktyczno - edukacyjnymi oraz motywowaniem osób zaproszonych na posiedzenie komisji do podjęcia leczenia odwykowego, 1 posiedzenie wspólnie z Komisją Spraw Społecznych i Porządku Publicznego. Posiedzenia podzespołów problemowych prowadzone były przez 2 - 4 członków komisji.

W ramach posiedzeń m. in.

- Komisja zaopiniowała **13 wniosków** w sprawie wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym 9 wniosków na sprzedaż detaliczną, 4 na sprzedaż gastronomiczną.
- Komisja rozpatrzyła **21 wniosków** dotyczących osób skierowanych na leczenie odwykowe przez niżej wymienione instytucje:

rok	Komenda Powiatowa Policji	Sąd Rejonowy	Ośrodek Pomocy Społecznej	Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Rodzina/sołtys	Razem
2022	21	3	9	25	8	66
2023	14	1	0	19	7	41
2024	4	0	0	16	1	21

w tym w roku 2024:

- 7 osób zmotywowano do podjęcia leczenia odwykowego, które to leczenie kontynuują,
- **11 wniosków** zawieszono, m.in. z powodu wyjazdu za granicę, długotrwałej choroby, wycofania wniosku,
- **6 wniosków** umorzono z uwagi na brak podstaw,
- **2 wnioski** są w trakcie prowadzonego postępowania.

13. Zapewniono wynagrodzenie dla 2 psychologów, instruktora terapii uzależnień i radcy prawnego pełniących dyżury w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin:

rok	Liczba porad	psycholog	instruktor terapii uzależnień	Radca prawny
2022		277	161	80
2023		340	141	102
2024		338	126	83

W punkcie konsultacyjnym realizowano ofertę w następujących kategoriach:

- Rozpoznawanie problemu zgłaszanego przez klienta,
- Motywowanie osób uzależnionych oraz członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia,
- Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany wzorca picia,
- Udzielanie wsparcia osobom uzależnionym po zakończonym leczeniu odwykowym,
- Konsultacje i wsparcie dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi,
- Udzielanie konsultacji osobom doznającym przemocy domowej,
- Motywowanie do uczestnictwa w oddziaływaniach adresowanych do osób stosujących przemoc,
- Gromadzenie i przekazywanie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc specjalistycznej pomocy,
- Poradnictwo psychologiczne dla osób/ rodzin w kryzysie.

Bezpośredni nadzór związany z koordynacją, funkcjonowaniem jak i rozliczaniem ww. placówek sprawowany był przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej przy współpracy z Pełnomocnikiem Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień.

Rozdz.85153, rozdz. 85154

§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia

(plan 173 534,19 zł ; wykonanie: 134 685,29 zł)

- I. KAMPANIA „**ZACHOWAJ TRZEŻWY UMYŚŁ 2024**”, do której GMINA STRZELCE OPOLSKIE przystąpiła **po raz 17**.

W edycji 2024 hasłem kampanii było: „**Blżej siebie i innych, z dala od używek**”. Gmina Strzelce Opolskie **po raz 17 przystąpiła** do ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” - akcji podejmującej problem profilaktyki uzależnień. To jedyna kampania w Polsce, która od lat – nie tylko edukuje poprzez ulotki, plakaty czy scenariusze zajęć ale nagradza zaangażowanie i własną inicjatywę uczniów. Jednym z jej najważniejszych celów jest promowanie konstruktywnych postaw, zdrowego stylu życia oraz atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży zachowań

prospołecznych jako alternatywy wobec wielu patologii, szczególnie picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz stosowania przemocy.

Główne cele kampanii:

- Edukacja uczniów w zakresie samoakceptacji, jako klucza do zrozumienia siebie i własnych emocji.
- Promowanie konstruktywnych postaw związanych ze zdrowym stylem życia oraz atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży aktywności prospołecznych, jako alternatywy do wielu zachowań ryzykownych.
- Wsparcie wychowawcze rodziców, w tym wskazanie środowiska rodzinnego, jako najważniejszy czynnik chroniący przed zachowaniami ryzykownymi.
- Edukacja uczniów i rodziców, w zakresie budowania prawidłowych relacji, jako ważnego elementu czynników chroniących.

W roku 2024 do udziału w kampanii zgłosiły się:

1. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Strzelcach Op.,
2. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 w Strzelcach Op.,
3. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 7 w Strzelcach Op.,
4. Zespół Placówek Oświatowych w Dziewkowicach
5. Zespół Placówek Oświatowych w Kadłubie,
6. Zespół Placówek Oświatowych w Błotnicy Strzeleckiej,
7. Zespół Placówek Oświatowych w Suchej,

Łącznie ponad 1 000 uczniów.

Do biura kampanii napłynęło kilka tysięcy prac z całej Polski.

Wśród laureatów znalazło się 5 uczennic placówek oświatowych z terenu GMINY STRZELCE OPOLSKIE.

- II. Festyn Profilaktyczny pt. **„Chcę żyć bezpiecznie bez uzależnień”** zorganizowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z Komendą Powiatową Policji. Odbiorcami festynu byli uczniowie klas I i II placówek oświatowych z terenu Gminy – około 500 uczniów.

W trakcie trwania imprezy odbywały się m.in. pokazy sprzętu policyjnego, psów policyjnych oraz pokazy strażackie. Odbył się również konkurs na najciekawszy plakat pt. **„Zdrowo i sportowo”**. Celem przedsięwzięcia była promocja zdrowego stylu życia, pokazanie czynników ryzyka i czynników chroniących młodego człowieka i rodzinę przed problemem alkoholowym, integracja środowiska lokalnego.

III. W Zespole Placówek Oświatowych w Błotnicy Strzeleckiej odbyły się warsztaty profilaktyczne dla uczniów placówki:

Tematem warsztatów dla klas IV - VIII były uzależnienia od internetu, telefonu komórkowego, gier komputerowych i portali społecznościowych, dla klas I - III integracja – jak budować dobre relacje z rówieśnikami.

IV. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2024 zakładał wspieranie działań ukierunkowanych na promocję zdrowego stylu życia i zapewnianie młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Wydatki z tego paragrafu przeznaczone zostały na:

1. Zakup strzelnicy golfowej dla sołectwa Grodzisko.
2. Zakup mebli kuchennych do Młodzieżowego Klubu Profilaktycznego „Strzelecka Ekipa” i Strzeleckiego Klubu Abstynenta.
3. Dofinansowanie akcji świątecznej organizowanej przez Komendę Powiatową Policji w Strzelcach Opolskich poprzez zakup słodczy dla dzieci i młodzieży przebywającej w Szpitalu Powiatowym w Strzelcach Opolskich.

Policjanci zorganizowali akcję profilaktyczną podczas której przeprowadzone zostały pogadanki dotyczące szkodliwości spożywania alkoholu i innych używek, promowanie zdrowego stylu życia. Podczas spotkania dzieci i młodzież, przebywająca na oddziale szpitalnym mogła również zapoznać się z pracą policjantów co miało na celu kreowanie pozytywnego wizerunku policjantów Komendy Powiatowej Policji.

4. Zakupiono testy do wykrywania narkotyków w ślinie dla potrzeb Komendy Powiatowej Policji w Strzelcach Opolskich.
5. Dofinansowano wyjazd uczniów PSP nr 1 i PSP nr 4 do Sosnowca na Finał Pucharu Polski w koszykówce mężczyzn.

Uczniowie PSP nr 4 są aktualnymi mistrzami województwa w koszykówce dziewcząt i chłopców, a uczniowie PSP nr 1 zdobyli brązowy medal w tegorocznym finale wojewódzkim.

6. Zgodnie z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów ponoszono koszty związane z bieżącym utrzymaniem placówek realizujących zadania w ramach programu:

- Młodzieżowego Klubu Terapeutycznego „ARKA” tj. finansowanie zakupu materiałów biurowych, środków czystości, zakup drobnego sprzętu sportowego, itp.,
- Młodzieżowego Klubu Profilaktycznego „STRZELECKA EKIPA” tj. finansowanie zakupu materiałów biurowych, środków czystości, zakup drobnego sprzętu sportowego, itp.,
- Strzeleckiego Klubu Abstynenta tj. finansowanie zakupu materiałów papierniczych, biurowych, środków czystości, zakup drobnego sprzętu sportowego, zakupu artykułów spożywczych na organizowane imprezy zamknięte i otwarte, itp.

Raport z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026 za rok 2024

- Wolontariatu „Ruch Czystych Serc” – bieżące wyposażenie i utrzymanie placówki, zakup materiałów do realizacji zadań programowych.

7. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dokonała szczegółowej analizy autorskich projektów profilaktycznych przygotowanych i dostosowanych do potrzeb poszczególnych placówek oświatowych z terenu Gminy Strzelce Opolskie.

Głównym celem projektów było przede wszystkim: szeroko rozumiana promocja zdrowego stylu życia, wskazanie uczestnikom atrakcyjnych i zdrowych form spędzania czasu z rówieśnikami, przeciwdziałanie uzależnieniom poprzez kształtowanie prozdrowotnych postaw uczestników.

L.p	placówka	nazwa zadania
1.	Przedszkole Publiczne nr 4 w Strzelcach Op.	„Jak zostać małym dżentelmenem i małą damą”
2.	Przedszkole Publiczne nr 5 w Strzelcach Op.	„Sprintem do maratonu”
3.	Przedszkole Publiczne nr 8 w Strzelcach Op.	„Mini EURO Przedszkolaków”
4.	Przedszkole Publiczne nr 8 w Strzelcach Op.	„Chcę być zdrowy i bezpieczny”
5.	Przedszkole Publiczne nr 9 w Strzelcach Op.	„Żyj zdrowo na sportowo”
6.	Przedszkole Publiczne w Dziewkowicach	„W zdrowym ciele zdrowy duch”
7.	Przedszkole Publiczne w Kadłubie	„XV Jubileuszowy Sportowy Dzień Przedszkolaka”
8.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 w Strzelcach Op.	„XIX Rajd Strzelecka Wiosna”
9.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 w Strzelcach Op.	„Z nadzieją na lepsze jutro”
10.	Zespół Placówek Oświatowych w Suchej	„Zdrowe sucharki”
11.	Zespół Placówek Oświatowych w Kadłubie	„Możemy być zdrowi i szczęśliwi”
12.	Zespół Placówek Oświatowych w Kadłubie	„Turniej Piłki Nożnej chłopców”
13.	Zespół Placówek Oświatowych w Dziewkowicach	„Teatr Życia”
14.	Zespół Placówek Oświatowych w Dziewkowicach	„Bezpieczna szkoła”
15.	Zespół Placówek Oświatowych w Rozmierce	„Przemoc i agresywne zachowanie, każdy uczeń reaguje na nie!”

Rozdz.85154 § 4220 - Zakup środków żywności
(plan 25 000,00 zł; wykonanie 22 606,08 zł)

W ramach tego paragrafu poniesiono koszty związane z dożywianiem dzieci w Młodzieżowym Klubie Terapeutycznym „ARKA”, Młodzieżowym Klubie Profilaktycznym „Strzelecka Ekipa” oraz uczestników półkolonii zimowych i letnich z programem profilaktycznym „Jestem OK!”

Rozdz.85154 § 4260 – Energia
(plan 48 307,85 zł; wykonanie 35 208,50 zł)

W ramach tego paragrafu poniesiono koszty związane z opłatą energii:

1. W Punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz członków ich rodzin.
2. W pomieszczeniach Strzeleckiego Klubu Abstynenta, MKT ARKA, Młodzieżowego Wolontariatu „RCS”.

Rozdz.85154 § 4270 – Zakup usług remontowych
(plan 11 000,00 zł; wykonanie 800 zł)

W ramach tego paragrafu poniesiono koszty związane z naprawą drobnych usterek w pomieszczeniach klubów terapeutycznych.

Rozdz.85153, rozdz. 85154
§ 4300 – Zakup usług pozostałych
(plan 254 990,00 zł; wykonanie: 258 788,37 zł)

1. W ramach współpracy z placówkami leczenia odwykowego Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współpracowała z Centrum Terapii i Profilaktyki m.in. poprzez:
  - wspieranie i finansowanie grupy terapeutycznej dla osób doświadczających przemocy domowej,
  - wspieranie i finansowanie Grupy socjoterapeutycznej dla młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi „Dajesz Radę”.

Badania przeprowadzone na terenie Polski wskazują, że problem narkotykowy dotyczy coraz większej liczby młodych osób. Zgodnie z wynikami badań ESPAD z 2024 roku do szerokiej grupy innych niż alkohol i tytoń substancji psychoaktywnych należą takie substancje legalne jak leki przeciwbólowe i nasenne czy substancje wziewne oraz szeroka gama substancji nielegalnych.

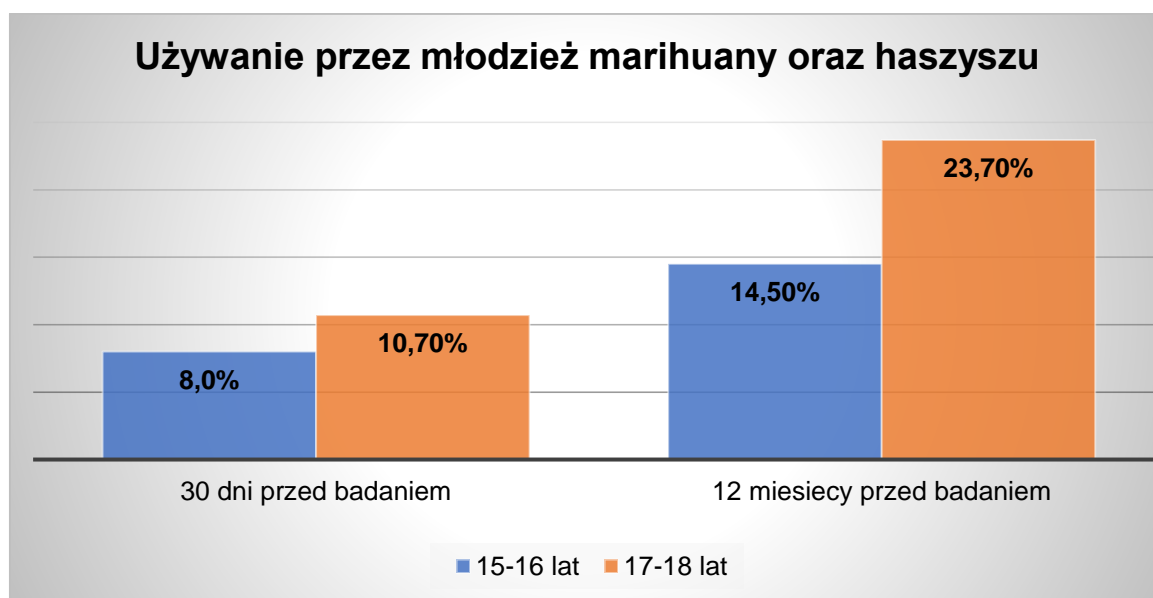
Pod pojęciem substancji nielegalnych rozumiemy tu substancje, których produkcja i handel są czynami zabronionymi przez prawo. W języku publicystyki substancje te często nazywane są narkotykami.

Badania wskazują, że wśród uczniów w wieku 15 – 16 lat na czele pod względem rozpowszechnienia eksperymentowania znajdują się leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza (17,9%), a na drugim miejscu marihuana i haszysz (16,9%). Wśród uczniów w wieku 17 – 18 lat na pierwszym miejscu znajdują się marihuana i haszysz (33,1%). Leki uspokajające i nasenne przyjmowane bez zalecenia lekarza ułożyły się na drugim miejscu (20,7%).

W młodszej grupie na trzecim miejscu znalazły się leki przeciwbólowe przyjmowane w celu odurzania się (9,9%), a na czwartym substancje wziewne (6,8%).

W starszej grupie na trzecim miejscu znajdują się także leki przeciwbólowe przyjmowane w celu odurzania się (8,6%), a na czwartym substancje wziewne (6,3%).

Analiza trendów rozpowszechnienia eksperymentowania z różnymi substancjami z lat 1995-2024 uzasadniona jest przede wszystkim w odniesieniu do substancji częściej używanych w naszym kraju, czyli marihuany lub haszyszu, leków uspokajających lub nasennych przyjmowanych bez przepisu lekarza oraz substancji wziewnych.

Problem nowych substancji psychoaktywnych, czyli tzw. „dopalaczy” (smart drugs, legal highs) pojawił się w Europie w połowie poprzedniej dekady. W tym czasie w Polsce narastał szybciej niż w większości krajów naszego kontynentu. Problem dopalaczy rozwijał się na styku świata substancji legalnych i nielegalnych. „Dopalacze” oferowane były w większości krajów europejskich, a także w Internecie. Wszędzie problem ten jest przedmiotem troski władz i zaniepokojenia społecznego. Nasza wiedza na temat „dopalaczy” jest nadal niepełna, zarówno na wymiarze farmakologicznym, jak społeczno-kulturowym, co wiązać można z dużą dynamiką tworzenia nowych substancji.

Raport z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026 za rok 2024

Pojęciem „dopalacze” określano preparaty zawierające w swym składzie substancje psychoaktywne nieobjęte kontrolą prawną. Niektóre z nich są pochodzenia roślinnego, inne – syntetycznego. Z używaniem „dopalaczy” wiąże się wiele zagrożeń. Są to względnie nowe, jeszcze słabo przebadane substancje przyjmowane wedle nowych, nie do końca rozpoznanych wzorów. W efekcie brak doświadczeń z tymi substancjami u użytkowników zwiększa ryzyko powikłań. O niektórych z tych substancji można przypuszczać, że są bardziej niebezpieczne niż ich nielegalne odpowiedniki, inne mogą się okazać całkiem niegroźne.

Do używania „dopalaczy”, chociaż raz w życiu, przyznało się 6,6% pierwszoklasistów i 6,1% uczniów ze starszej grupy badawczej (ESPAD 2024). Najczęściej „dopalaczy” używano w postaci mieszanki ziołowej do palenia (5,3% uczniów młodszych i 7,4% starszych). „Dopalacze” pod innymi postaciami były wykorzystywane znacznie rzadziej. W czasie ostatnich dziewięciu lat w obu kohortach spadł odsetek używających nowych substancji psychoaktywnych w postaci mieszanek ziołowych do palenia.

- finansowanie świadczeń medycznych dla dzieci i młodzieży przez psychiatrę dziecięcego.

Na mocy art. 21 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w stacjonarnych i niestacjonarnych placówkach leczenia odwykowego i jest bezpłatne.

2. Zorganizowano i dofinansowano dwa wyjazdy integracyjno – terapeutyczne w którym uczestniczyło 110 osób - członków Strzeleckiego Klubu Abstynenta z rodzinami.

Podczas wyjazdów realizowane były warsztaty z zakresu:

- Poprawa komunikacji w małżeństwie i z dziećmi (poprawa jakości związków),
  - Poprawa komunikacji z otaczającym światem (elementy treningu interpersonalnego),
  - Lepsze rozumienie siebie,
  - Poprawa funkcjonowania w życiu (poprawa jakości życia),
3. W ramach współpracy z Centrum Rekreacji Wodnej i Sportu dofinansowano imprezy promujące **zdrowy styl życia** dla najmłodszych mieszkańców Gminy „**Mikołajki i Dzień Dziecka z AQUATRACKIEM**”.
  4. Dofinansowano imprezę sportowo - rekreacyjnej z okazji Dnia Dziecka w sołectwie Mokre Łany.
  5. Zakupiono karnety wstępu do Centrum Rekreacji Wodnej i Sportu „Strzelec” dla dzieci, młodzieży i dorosłych odbiorców gminnego programu.
  6. Poniesiono koszty związane z remontami pomieszczeń w MKT ARKA, MKP STRZELECKA EKIPA i Strzeleckim Klubie Abstynenta.
  7. Poniesiono koszty dzierżawy łącza internetowego monitoringu wizyjnego.

Raport z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026 za rok 2024

8. Poniesiono koszty wynajmu Sali widowiskowej na realizację warsztatów profilaktycznych „Archipelag Skarbów dla uczniów PSP nr 4 w Strzelcach Opolskich.
9. Poniesiono koszty związane z realizacją zadań programowych świetlic profilaktycznych, wolontariatu RCS, (wyjazdy do kina, kręgielnie itp.).
10. Dofinansowano projekty autorskie placówek oświatowych:

L.p	placówka	nazwa zadania
1.	Przedszkole Publiczne nr 9 w Strzelcach Op.	„Żyj zdrowo na sportowo”
2.	Przedszkole Publiczne nr 10 w Strzelcach Op.	„Czas wolny w ruchu”
3.	Przedszkole Publiczne w Błotnicy Strzeleckiej i Warmątowicach	„Każda żabka i biedronka daje słowo rusza się i żyje zdrowo”
4.	Przedszkole Publiczne w Błotnicy Strzeleckiej i Warmątowicach	„Biedroneczki i żabeczki o zdrowie swoje dbają , więc w sporcie się uaktywniają”
5.	Przedszkole Publiczne w Rozmierce	„Emocje w życiu dziecka”
6.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Strzelcach Op.	”Zimowi zdobywcy gór”
7.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Strzelcach Op.	„MMS – młody, mądry, szczęśliwy”
8.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 w Strzelcach Op.	„Sporty zimowe czyli aktywność na świeżym powietrzu”
9.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 w Strzelcach Op.	„Z nadzieją na lepsze jutro”
10.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 7 w Strzelcach Op.	„Łączymy pokolenia”
11.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 7 w Strzelcach Op.	„Rozładuj złość – mówiąc agresji, uzależnieniu i hejtowi stanowcze stop”
12.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 7 w Strzelcach Op.	„Dzień profilaktyki w naszej szkole”
13.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 7 w Strzelcach Op.	„Jaś i Małgosia na drodze bez emocji”
14.	Zespół Placówek Oświatowych w Błotnicy Strzeleckiej	„Chcę być szczęśliwa/y”

Rozdz.85154 § 4360 – Opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych i telefonii komórkowej
(plan 11 500,00 zł; wykonanie: 8 837,82 zł)

Wydatki z tego paragrafu przeznaczone były na opłaty karty telefonicznej dla potrzeb Młodzieżowego Wolontariatu „Ruch Czystych Serc”, opłaty telefoniczne w Strzeleckim Klubie Abstynenta.

Rozdz.85154 § 4410 – Podróże służbowe krajowe
(plan 1 000,00 zł; wykonanie 78,20 zł)

Wydatki z tego paragrafu przeznaczone były na zwrot kosztów podróży członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdz.85154 § 4430 – Składki, ubezpieczenia, polisy
(plan 500,00 zł; wykonanie 0 zł)

Rozdz.85154 § 4700– Szkolenia pracowników nie będących członkami korpusu służby cywilnej
(plan 12 500,00 zł; wykonanie: 6 297,00 zł)

Wydatki z tego paragrafu przeznaczone były na:

1. Szkolenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Szkolenia dot. standardów ochrony małoletnich z tzw. „ustawy kamilkowej”.

Rozdz.85154 § 4710– Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający
(plan 500,00 zł; wykonanie: 382,50 zł)

Rozdz.85154 § 6050 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych
(plan 330 000,00 zł; wykonanie: 305 865,66 zł)

Wydatki z tego paragrafu przeznaczone zostały na:

1. Zakup i montaż strzelnicy golfowej, gry treningowej na siłownię zewnętrzną dla potrzeb sołectwa Grodzisko.
2. Zakup stołu betonowego do tenisa stołowego dla potrzeb sołectwa Grodzisko.
3. Zakup i montaż 2 piłkochwyłów na boisko sportowe, kompletu siatek do bramek do gry w piłkę nożną dla potrzeb ZPO Dziewkowice.
4. Zakup i montaż zewnętrznych gier sportowych - kółko krzyżyk i UFO dla potrzeb ZPO w Suchej.
5. Zakup i montaż trybun i siedzisk dla zawodników na Stadionie Miejskim.
6. Zakup i montaż 5 szt. kamer na obiekt MOSiR.
7. Modernizacja skoczni basenowej na Kąpielisku Miejskim.
8. Modernizację monitoringu wizyjnego usytuowanego na terenie Gminy Strzelec Opolskie (podłączenie światłowodu do systemu monitoringu miejskiego przy Domu Pogrzebowym).

Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień na bieżąco realizował zadania Gminnego Programu m.in.:

- udzielał porad i wsparcia osobom uzależnionym i członkom ich rodzin z zakresu leczenia uzależnień i przemocy domowej.
- koordynował pracę instytucji realizujących zadania w ramach Programu, tj. *Młodzieżowego Klubu Terapeutycznego „Arka”, Młodzieżowego Klubu Profilaktycznego „Strzelecka Ekipa”, Strzeleckiego Klubu Abstynenta, Wolontariatu RCS, Punktu Konsultacyjnego,*
- współpracował z instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych tj. *Sąd Rejonowy, Komenda Powiatowa Policji, Prokuratura Rejonowa, Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Strzelce Opolskie, Centrum Terapii i Profilaktyki, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, Gminny Zarząd Oświaty, placówki oświatowe itp.*
- prowadził rejestr osób zapraszanych na komisję, ze szczególnym uwzględnieniem osób podejmujących leczenie odwykowe,
- monitorował postępowanie dotyczące osób, wobec których podjęto działania motywujące do podjęcia leczenia odwykowego,
- prowadził korespondencję Komisji,
- przygotowywał i ogłaszał konkursy ofert na realizację zadań własnych Gminy,
- wykonywał inne zlecone zadania.

*Szczegółowe sprawozdania z realizacji powyższych zadań znajdują się w dokumentacji Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Uzależnień.